

حسین

تحقیقی ماوراء تاریخ

اصغر طاهرزاده

بسم الله الرحمن الرحيم

«اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي عِنْدَكَ وَجِيهًا بِالْحُسْنَى فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ»

۱- روایات متواتر مبني بر توجه انباء و اولیاء به کربلا و حسین الله عز وجل قبل از واقعه کربلا، خبر از این نکته مهم می دهد که کربلا یک حقیقت آسمانی است که در هر دوران نور خود را می نمایاند تا حجاب هایی که نور دین را در حجاب برده اند بشکافد و مردم را متوجه حقیقت دین بنمایند.

در روایت داریم که: «عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ قَالَ نَعَى جَبَرِيلُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ فِي بَيْتِ أُمٍّ سَلَمَةَ فَدَخَلَ عَلَيْهِ الْحُسْنَى وَ جَبَرِيلُ عِنْدَهُ فَقَالَ إِنَّ هَذَا تَقْتِلَهُ أُمْتُكَ - فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ أَرِنِي مِنَ التُّرْبَةِ الَّتِي يُسْفَكُ فِيهَا دَمُهُ فَتَنَوَّلَ جَبَرِيلُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ بَقْسَةً مِنْ تِلْكَ التُّرْبَةِ فَإِذَا هِيَ تُرْبَةٌ حَمْرَاءُ». ^۱

زید شحّام، از حضرت ابی عبد الله الله عز وجل نقل نموده که حضرت فرمودند: جبرئیل الله عز وجل در خانه ام سلمه خبر شهادت حضرت امام حسین الله عز وجل را به رسول خدا الله عز وجل داد و شرح آن چنین است: حضرت امام حسین الله عز وجل در

خانه ام سلمه بر پیامبر اکرم (ص) وارد شد در حالی که جبرئیل (ع) در محضر رسول خدا (ص) بود، جبرئیل عرضه داشت: امّت شما این (امام حسین (ع)) را خواهند کشت. رسول خدا (ص) فرمودند: از آن خاکی که خون او در آن می‌ریزد مقداری را به من نشان بده. جبرئیل (ع) یک مشت از آن را برداشت و وقتی به آن حضرت خواست نشان دهد خاک قرمز گردید. این تربت پیوسته نزد ام سلمه بود تا از دنیا رفت.

روایت فوق نشان می‌دهد حقیقت کربلا و حسین (ع) در بین اهل آسمان مشهور بوده.

باز در روایت دیگر داریم؛ «عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانِ عَمَّنْ ذَكَرَهُ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ قَالَ إِنَّ إِسْمَاعِيلَ الَّذِي قَالَ اللَّهُ تَعَالَى فِي كِتَابِهِ - وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَ كَانَ رَسُولًا نَبِيًّا - لَمْ يَكُنْ إِسْمَاعِيلَ بْنَ إِبْرَاهِيمَ «عَلَيْهِ السَّلَامُ» كَانَ نَبِيًّا مِنَ النَّبِيَّاَءِ بَعْثَةُ اللَّهِ إِلَيْ قَوْمِهِ فَأَخْذَوْهُ فَسَلَخُوا فَرُؤْهَ رَأْسِهِ وَ وجْهِهِ - فَاتَّاهُ مَلَكٌ عَنِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى فَقَالَ إِنَّ اللَّهَ بَعْثَتِي إِلَيْكَ فَمَرْنِي بِمَا شِئْتَ فَقَالَ لِي أُسْوَةً بِمَا يُصْنَعُ بِالْحُسَيْنِ (ع)».^۲

حضرت ابی عبد الله (ع) فرمودند: اسماعیلی که حق تعالی در کتاب عزیزش در باره او فرموده: «وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَ كَانَ رَسُولًا»^۳، اسماعیل بن ابراهیم «عَلَيْهِ السَّلَامُ» بوده، بلکه مقصود از وی پیامبری از پیامبران عظام بوده که حق تعالی وی را به طرف قومش

۲- بحار الأنوار، ج ۴۴، ص ۲۲۷- کامل التربیات، ص ۵۶

۳- سوره مریم، آیه ۵۴

مبعوث داشت، قومش او را گرفته و پوست سر و صورتش را کندند. پس فرشته‌ای از جانب حق تبارک و تعالی نزدش آمد، عرضه داشت: خداوند متعال من را به سوی تو فرستاده و امر کرده که به تو عرض کنم هر چه می‌خواهی از او بخواه. او فرمود: من خواستارم که آنچه به حضرت حسین ﷺ از بلا و محنت می‌رسد پیرو آن حضرت بوده و به من نیز آن‌ها متوجه گردد.

روایت فوق نشان می‌دهد که پیامبران پیشین در مصائب، رهبر خود را امام حسین ﷺ می‌شناسند و مایلند در آن مسیر و در آن وظیفه قرار گیرند که عامل رفع حجاب از دین و دیانت باشند.

۲- وقتی متوجه شدیم که کربلا و حسین ﷺ حقیقتی است که در طول تاریخ در حال فعالیت است و هرگز پایان نمی‌یابد و در واقع حسین ﷺ یک مرد است به پیامبر ﷺ که او مانع به حجاب‌رفتن حقیقت اسلام می‌شود؛ باید به نور حسین ﷺ و به کمک فرهنگ کربلا تاریخ امروز خود را ارزیابی کنیم و حجاب‌های تحمیل شده بر اسلام را بشناسیم و به نور حسین ﷺ آن‌ها را از چهره مقدس اسلام بزدائم.

در هر سال روح و نور کربلا تجلی می‌کند تا بتوان زندگی را بازخوانی کرد و با کمک افقی که امام حسین ﷺ می‌نمایاند به معرفتی که باید دست یابیم، نایل شویم. و البته این نوع برخورد با حسین ﷺ و کربلا به شرطی است که آن را ماوراء واقعیت محسوس بنگریم، همچنان که ما قرآن را ماوراء شأن نزول آیات و سوره‌ها می‌نگریم و گونه از حقیقت

قرآن محروم می‌شویم و نور قرآن که یک نور همیشگی است با محدودشدن به شأن نزول، برای ما در حجاب می‌رود.

۳- پس هر سال جلوه‌ای از نور حسین (علیه السلام) و کربلا به صحنه می‌آید تا حجاب‌های آن زمان را بنمایاند و معرفت شناخت آن حجاب‌ها و جرأت شکافتن آن‌ها را به شیعیان حسین (علیه السلام) بدهد.

چندین سال کربلا و نور حسین (علیه السلام) پیام داد؛ «باید به حقیقت اندیشید و به عدالت، و نه به اکنون زدگی و رفاه»، که این دو؛ ساز و کار معاویه بود تا علی (علیه السلام) را که نمایش حقیقت و عدالت است از صحنه خارج کند. ملتی که این پیام را گرفت عاشقانه پای در راه تحقق انقلاب اسلامی گذارد و خود را از هلاکت در ظلمات دوران رهانید.

آن‌هایی که هنوز به نور حسین (علیه السلام) به حقیقت و عدالت نپیوسته‌اند، آماده شکافتن دیگر حجاب‌ها نیستند و نمی‌توانند به سلامت از دیگر حجاب‌ها بگذرند.

۴- کربلا آینه نمایش انسان‌هایی است که در انس با حق سکنی گزیده‌اند و هر حجابی را که در هر دورانی مانع چنین انسی و چنین حضوری است، نفی می‌کنند و آن حجاب را در برابر جلال الهی به چیزی نمی‌گیرند و چون ندای حقیقت را به گوش جان شنیده‌اند، همواره متذکر معروف بزرگ یعنی اسلام حضوری، قلبی مربوط به اهل بیت (علیهم السلام) هستند و کربلا یک دنیا حضور قلب در محضر جلال الهی است.

چنین انسان‌هایی از یک طرف حق و حقیقت را با قلب خود احساس کرده‌اند و از طرفی حجاب‌های این حقیقت را می‌شناسند و در دفع آن می‌کوشند.

۵- حسین (علیه السلام) نه از فرهنگ ظلمانی اموی و یزیدی بی‌اطلاع بود و نه از نور اسلام بیگانه بود. و این دو شاخصه حسین (علیه السلام) و کربلا است که می‌تواند منشأ تحولی اساسی در تاریخ شود و دوران خود را از ظلمات دوران نجات دهد.

مسلم ظلمات این دوران فرهنگ مدرنیته است با همهٔ پیچیدگی‌هایش،^۴ و مسلم آن‌هایی که جانشان از نور قدسی منور نیست هرگز متوجه این حجاب مستور^۵ نمی‌شوند. و به عبارت دیگر؛ آن‌هایی که ظاهر رشتی‌های دنیای مدرن را بشناسند ولی از شناخت نور قدسی اسلام به نحو کامل برخوردار نباشند، هرگز ظلمات فرهنگ مدرنیته را نخواهند شناخت، و هرگز از حجاب دوران خارج نمی‌شوند و به جای سیر به سوی بندگی خدا، در بندگی دوران ظلمانی خود فرو می‌افتد و توجیه کنندهٔ آن دوران می‌شوند. همان‌طور که بعضی از مقدسین، حسین (علیه السلام) را نصیحت می‌کردند که با یزید امیرالمؤمنین در گیر نشود. این‌ها امروزه دین را با ملاک‌های غرب ارزیابی می‌کنند و به ساحت غیر قدسی غرب، قداست می‌بخشند. آزادی غربی که همان آزادی نفس اماره

۴- به کتاب «فرهنگ مدرنیته و توهمند» رجوع شود.

۵- «وَإِذَا قَرَأَتِ الْقُرْآنَ جَعَلَنَا يَيْئَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالآخِرَةِ حِجَابًا مَّسْتُورًا»، و چون قرآن بخوانی میان تو و کسانی که به آخرت ایمان ندارند پرده‌ای پوشیده قرار می‌دهیم. سوره اسراء، آیه ۴۵.

است را حریت و آزادگی که آن آزادی از نفس امّاره است معنی می‌کنند، و برابری غربی را که از بین بردن مرزهای عفاف و حیات و حرمت‌ها است، همان مساوات و اخوت اسلامی معنی می‌کنند، و جدایی که ژان‌ژاک روسو مطرح می‌کند و منظور او آن است که وجودان را جای پیام انبیاء قرار دهد، به معنی فطرتی می‌گیرند که قرآن از آن خبر می‌دهد. این‌ها از ظلمات دوران نمی‌توانند بگذرند و متعلق به اردوگاه حسین‌الله در این آخرالزمان نمی‌باشند.

اگر یک روز شهید مطهری «رحمه الله» فرمود یزید زمان موشه دایان وزیر جنگ اسرائیل است امروزباید به کمک نور حسین‌الله جلو تر آمد و متوجه شد امروز فرهنگ معاویه که یزید پرور و موشه دایان پرور است، فرهنگ مدرنیته است که دارد انبوه، انبوه جوانان مارا از بین می‌برد، و اگر امروز غرب زدگی درست شناخته نشود ظلمات این دوران بیش از پیش قربانی می‌گیرد، در حالی که به کمک نور حسین‌الله و کربلا می‌توان از این دوران گذشت

کربلا و نور حسین‌الله آمده است که این ظلمانی ترین حجاب را بنمایاند و بشکافد، و مسلم مثل همان دوران کار سخت است، چون شعارهای فرهنگ اُموی، اسلامی بود و ظاهرینان ماوراء آن شعارها را نمی‌دیدند، امروز هم تشخیص ذات فرهنگ مدرنیته مشکل است، مگر به نور حسین‌الله.

۶- همچنانکه عرض شد روایات متواتر حکایت از آن دارد که کربلا و حسین‌الله قبل از حادثه سال ۶۱ هجری مورد توجه اولیاء الهی بوده و

این نشان می‌دهد که حسین (علیه السلام) و کربلا، سرّ است که اولیاء الهی با نور توحیدی خود آن را یافته‌اند و نیز روشن می‌شود که کربلا یک حقیقتی است که با نور حسین (علیه السلام) در سال ۶۱ هجری ظهور زمینی پیدا کرد، تا انسان‌ها به نحو ملموس بتوانند با حقیقت قدسی آن، عامل زدودن حجاب از چهره منور اسلام است مرتبط شوند، مثل خانه کعبه که ظهور حقیقت قدسی بیت‌المعمور است.

در راستای فوق زمان و مکان بودن حقیقت کربلا، در روایت داریم؛

«الْمَعَلَى بْنُ خُنَيْسٍ قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَصْبَحَ صَبَاحًا فَأَتَاهُ فَاطِمَةُ بَكِيرًا حَزِينًا فَقَالَتْ مَا لَكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ فَأَبَى أَنْ يُخْبِرَهَا، فَقَالَتْ لَا آكُلُ وَلَا أَسْرَبُ حَتَّى تُخْبِرَنِي. فَقَالَ إِنَّ جَبَرِيلَ اللَّهُ عَزَّ ذِيَّلَهُ أَتَانِي بِالثُّرْبَةِ الَّتِي يُقْتَلُ عَلَيْهَا غُلَامٌ لَمْ يُحْمَلْ بِهِ بَعْدُ... وَهَذِهِ تُرْبَتُهُ».^۶

معلی بن خنیس نقل کرده که وی گفت: در صبح روزی حضرت فاطمه (علیها السلام) رسول خدا (علیها السلام) را گریان و محزون دیده پس عرضه داشت: ای رسول خدا شما را چه می‌شود؟ پیامبر اکرم (علیهم السلام) از خبر دادن به ایشان امتناع نمودند. حضرت فاطمه (علیها السلام) عرض کرد: نه غذا خورده و نه آب می‌آشامم تا به من خبر دهید. پیامبر اکرم (علیهم السلام) فرمود: جبرئیل خاکی را برایم آورد که بر روی آن جوانی که هنوز مادرش به او باردار نشده کشته خواهد شد و این همان تربت و خاک او است.

این روایت می‌رساند پیامبر ﷺ قبل از آن که نطفه حضرت سیدالشهداء ع بنده شود، کربلا را می‌دیدند و از حقیقت آن خبر می‌دهند.

و نیز در ورایت داریم: «عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ قَالَ كَانَ الْحُسَيْنُ مَعَ أُمِّهِ تَحْمِلُهُ فَأَخَذَهُ رَسُولُ اللَّهِ قَالَ لَعَنَ اللَّهِ قَاتِلِكَ... كَانَى اَنْظَرَ إِلَى مُعْسِكِهِمْ وَ إِلَى مَوْضِعِ رِحَالِهِمْ وَ تُرْبَتِهِمْ... وَ يَأْتِيهِ قَوْمٌ مِنْ مُحِبِّينَا لَيْسَ فِي الْأَرْضِ أَغْلَمُ بِاللَّهِ وَ لَا أَقْوَمُ بِحَقْنَا مِنْهُمْ وَ لَيْسَ عَلَى ظَهَرِ الْأَرْضِ أَحَدٌ يُلْتَقِطُ إِلَيْهِ غَيْرُهُمْ أُولَئِكَ مَصَابِيحُ فِي ظُلُمَاتِ الْجَوْرِ... وَ هُمْ قَوْمُ الْأَرْضِ...»^۷

از امام صادق ع نقل شده که آن جناب فرمودند: حضرت امام حسین ع را مادر گرامیشان در بغل داشتند، رسول خدا ع او را گرفته و فرمودند: خداوند متعال کشندگان تو را لعنت کند، ... گویا اکنون لشکر گاه آنها را دیده و به جایگاه و محل دفن ایشان می‌نگرم... سپس فرمودند: گروهی از دوستان ما خواهند آمد که در روی زمین کسی از آنها عالم تر به خدا نبوده، و در اقامه حق ما کسی کوشاتر از آنها نمی‌توان یافت، و روی زمین احدی غیر از ایشان نیست که مورد التفات و توجه باشد، ایشان چراغ‌های فروزانی بوده که در ظلمات جور و ستم می‌درخشنند... ایشان باعث قوام و استواری زمین می‌باشد.

روایت فوق می‌رساند که اولاً؛ در افق حقیقت، کربلا ماوراء زمان و مکان، نمایان است. ثانیاً؛ امام حسین ع شایستگی نمایش آن حقیقت را

دارد تا به زیباترین شکل آن را بنمایاند. مثل آن که پیامبر ﷺ به کامل‌ترین شکل اسلام را به مردم رساند. ثالثاً، کربلا پس از خود، فرهنگ و مکتبی می‌شود و گروهی را می‌پروراند که چراغ‌های فروزان در نفی ظلمات دوران هستند و باعث قوام و استواری زمین می‌باشند.

۷- طبق روایت فوق اگر ملتی بتواند با نور قدسی کربلا مرتبط شود، می‌تواند حجاب ظلمانی زمان خود را بشکافد و چند قدم جهان بشریت را به سوی نور جلو ببرد و لذا باید کربلا را به نور حسین (علیه السلام) در سیر تحقق پیام تاریخی آن، در هر مقطع از تاریخ نگریست، تا بینیم نور حسین (علیه السلام) در این سال‌ها پس از طی دوران گذشته، با چه حجابی از حجاب‌های ظلمانی درگیر می‌شود، تا آن‌هایی که می‌خواهند چون حسین (علیه السلام) عمل کنند در رفع حجاب دوران، نقش آفرینی نمایند و از آن طریق به ساحت فرب الهی نزدیک شوند. اگر:

حقیقت را به هر دوری ظهوری است ز اسمی بر جهان افتاده نوری است

و اگر کربلا یک حقیقت متعالی است، ظهور امروزین آن نور جهت رفع ظلمات چیست؟

۸- وقتی کسی با حضور قلب در ساحت قرب الهی قرار گیرد، از ظهور حقیقت این دوران پیام لازم را خواهد گرفت، همچنان که امام خمینی «رحمه‌الله علیه» به نور حسین (علیه السلام) متوجه تجلی حقیقت کربلا در دوران اخیر شد و فهمید چگونه می‌تواند در چنین عصری نقش آفرین شود و با رفع حجاب دوران، خود و پیروان خود را به ساحت قرب نزدیک کرد و

این همان سلوک سیر از باطل به سوی حق و میهمان وحدت حقیقی شدن است که کربلا به ما نشان می‌دهد.

۹- حضرت امام خمینی «رحمه‌الله‌علیه» ابتدا با سیر عرفانی، قرآنی، جان خود را متوجه نور حقایق نمودند و لذا توانستند پیام حقیقت کربلا را در ککنند و در مواجهه با نور کربلا فهمیدند این نور در دوران اخیر کل جهان کفر را نشانه رفته است، و در همین راستا شعور فهم ظلمات فرهنگ مدرنیته و قدرت مقابله با آن را یافتند، ندای حقیقت کربلا را با جان خود شنیدند و پا در میان گذاردن، و با این کار عصر ریانی بازگشت به اسلام قدسی شروع شد، و اسلام از دست روشنفکران به ظاهر مسلمان که با چشم غرب به اسلام می‌نگریستند رهایی یافت، و روشن شد چگونه جامعه‌ای که از روح محمدی^{علیه السلام} دور شده، می‌تواند به کمک نور حسین^{علیه السلام} و کربلا به حقیقت دیانت بازگشت نماید.

سال‌های سال بود که برای نجات جامعه نسخه‌های جعلی می‌پیچیدند و همه چیز را عامل نجات می‌دانستند جز ایمان را، و نور کربلا در چنین دورانی باز به صحنه آمد تا بگویید؛ هیچ چیز مایه نجات نیست جز ایمان، و معلوم شد سال‌هاست به ما دروغ می‌گویند.

۱۰- حقیقت کربلا به نور حسین^{علیه السلام} همواره در طول تاریخ مردم را به عالم معنویت دعوت می‌کند و هرسال با همه توان کار خود را ادامه می‌دهد و حجابی از حجاب‌های حقیقت اسلام را پشت سر می‌گذارد، تا آرام آرام با تجلی کامل حقیقت کربلا، و ظهر حضرت مهدی^{علیه السلام}، بشریت در عالم قدسی محمدی سُکنی گزیند.

۱۱- وقتی روشن شد انسان با استقرار قلب در ساحت قرب الهی، متوجه نور کربلا می شود، واز آن طرف، اگر کسی درست با کربلا برخورد کند آماده سیر به سوی ساحت قرب الهی می گردد، و رابطه متقابل و دوطرفه قلب و حقیقت کربلا برقرار می گردد. معلوم می شود انسان در مواجهه با کربلا، به عالمی دعوت می شود که گویا حقیقت بی واسطه ظهور کرده و انسان در آن عالم خود را در حضور خدا احساس می کند، و مثل عارفی که نیمه شب ها در مواجهه با انوار الهی بی تابانه اشک می ریزد، در رویارویی با حقیقت کربلا، اشک از چشم انسان جاری می شود. و این است که گفتہ می شود کربلا و حسین (علیه السلام) عامل انکشاف حقیقت اند، و گلوی مبارک حسین (علیه السلام) محل ظهور آن حقیقت، و پیامبر (علیه السلام) و فاطمه (علیها السلام) چنین گلویی را می بوسند، تا از این ظاهر به آن باطن منتقل شوند و در مواجهه با حقیقت کربلا است که اشک می ریزند.^۸

۸- عن أبي جعفر (علیه السلام) قالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ إِذَا دَخَلَ الْحُسْنِيَّةَ جَبَّهَ إِلَيْهِ تَمَّ يَقُولُ لِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (علیه السلام) أَمْسِكْهُ ثُمَّ يَقُعُ عَلَيْهِ فَيَكْلُمُهُ وَيَبْكِي يَقُولُ يَا أَبَتِ لِمَ تَبْكِي؟ فَيَقُولُ يَا بُنْيَ أَقْبَلَ مَوْضِعَ السُّبُوفِ مِنْكَ.

عبد الله بن محمد صنعتی، از حضرت ابی جعفر (علیه السلام) نقل کرده که آن جناب فرمودند: هر گاه حضرت حسین بن علی «علیهم السلام» بر پیامبر اکرم (علیه السلام) داخل می شد حضرت او را به خود می چسباندند و سپس به امیر المؤمنین (علیه السلام) می فرمودند: او را نگاه دار و پس از آن او را بوسیده و می گریستند. حسین (علیه السلام) عرض می کرد: ای پدر چرا گریبه می کنی؟ رسول خدا (علیه السلام) می فرمود: فرزندم جای شمشیرها را بوسیده و می گریم... (کامل الزیارات، ص ۷۰- بحار الأنوار، ج ۴۴، ص ۲۶۱). همچنان که علی (علیه السلام) در مسیر صفين، بیست سال قبل از واقعه کربلا در مواجهه با سرزمین کربلا بی تابانه اشک ریختند (رشاد، ج ۱، ص ۳۳۲).

۱۲- کربلا به عنوان عامل انکشاف حقیقت، مظہری است که انسان را از ظلمات ضد قدسی فرهنگ مدرنیته به سوی کشف راز دعوت می‌کند تا ندای حقیقت را با جان خود بشنود و ببیند چه اندازه مدرنیته انسان را به حجاب و ظلمت برده است، و تا طلب و تمنای انسان را به سوی عالم ایمانی تغییر دهد و شوقی متعالی در او شعلهور کند.

با مواجهه با کربلا انسان به حضور حقیقت می‌رود و قصه اشک در این مواجهه، قصه رفتن به حضور حقیقت است، که در صحنه کربلا با نور قدسی مدیریت امام حسین (علیه السلام) تدوین شده.

هیچ صحنه‌ای به اندازه کربلا قدرت به حضور بردن ندارد و به همین جهت هیچ صحنه‌ای به اندازه کربلا قدرت جاری کردن اشک نخواهد داشت.

کربلا انسان را صاحب «وقت» و «حضور» می‌کند، به شرطی که سعی شود با حقیقت آن مواجه شویم و آن را حادثه‌ای اتفاق افتاده در درّة زمان پنداشت، که در این صورت از فتوح راز و تحقق «وقت» توسط نور کربلا محروم می‌شویم.

حال در فرهنگ کربلا، فرهنگ‌های غیر قدسی با هر عنوانی و با هر ظاهری، به خوبی به عنوان حجاب ظلمانی شناخته می‌شود و اولیاء الهی با نور قدسی به جنگ آن برمی‌خیزند، جبهه‌ای که امید است در آینده اصحاب کربلا در مقابل ظلمات مدرنیته بگشايند.

۱۳- جلال و جمال^۹ خدا در حسین^{الله علیه السلام} تجلی نمود. حسین^{الله علیه السلام} متوجه است که اسلام در حجاب فرهنگ اموی معاویه قرار گرفته و اکثراً اسلام را با قرائتی که امویان طرح می‌کنند می‌بینند، و در این شرایط هر کس هرچه از اسلام حقیقی بگوید، در افق اسلام اموی گم می‌شود. اما حسین^{الله علیه السلام} می‌داند خداوند در چنین شرایطی حقیقت کربلا را قرار داده که باید آن را طی کند، راهی که در آن راه، سر مبارک حسین^{الله علیه السلام} در بالای نیزه قرآن می‌خواند، و با این کار فضای اسلام قالبی و ضد قدسی فرو می‌ریزد و اندیشه های سکولاریزه شده بُرد خود را از دست می‌دهد، و رویکرد جهان اسلام به بازخوانی اسلام، با قرائتی که فرهنگ کربلا متذکر آن بود، به صحنه می‌آید و روح روشنفکران امویانِ رومی زده که می‌رفت حتی نام اسلام را هم از صحنه تاریخ خارج کند، منزوی می‌شود و بدین طریق کربلا با نور حسین^{الله علیه السلام} هرسال جلو می‌آید و هرسال حجابی از حجاب‌هایی را که بر چهره اسلام نشسته است، می‌شکافد. امویانِ رومی زده حساب این فرهنگ را نکرده بودند که اگر حسین^{الله علیه السلام} شهید می‌شود ولی با شهادت او عصر ربانی اسلام محمدی^{علیه السلام} دوباره به جهان اسلام برگشت می‌کند و سخن رسول خدا^{علیه السلام} که فرمود: «حسین منی و آنا مِنْ حسین» تحقق عملی می‌یابد. همچنان که فرهنگ مدرنیته حساب کربلا و نور حسین^{الله علیه السلام} را نکرده‌اند و نگرانند چرا تشیع تمام برنامه‌های آنان را ختنی می‌کند، ولی شیعه با تمام وجود امیدوار است جهانی بسازد که دیگر

۹- خداوند با تجلی اسم جلال خود، نفی غیر می‌کند و با تجلی اسم جمال، خود را می‌نمایاند.

نگران نباشیم هر روز جوانان ما و خانواده‌های ما در معرض فساد و اضمهلال باشند و ظلم و بی‌عدالتی میدان‌داری کنند.

۱۴- حسین (علیه السلام) را نشان داد که باید در عالم و آدم تصرف نماید و به جای آن که فرهنگ کفر به خود اجازه دهد مناسبات بشریت را رقم بزنند، باید اسلام در جهان کفر تصرف نماید و همه مناسبات بشری صورت ایمانی به خود بگیرد و در دنیا کفر حسین (علیه السلام) و شیعیان او از این جهت مورد قهر و غصب هستند.

حسین (علیه السلام) از جمله معترضانی است که در پیشانی خود نوری از حقیقت دارد و مردم را به آن دعوت می‌کند و لذا او غیر از آن معترضانی است که خودخواهی آن‌ها انگیزه اعتراض آن‌ها است.

تعادل جمال و جلال الهی در حرکت حسین (علیه السلام) موجب می‌شود که هم شیرازه حاکمیتی که حجاب نور محمدی شده است به هم بخورد، و هم جایگزینی دل انگیز پیشنهاد شود، و لذا روش حسین (علیه السلام) غیر از روش آن‌هایی که حامل تعادل جمال و جلال الهی نیستند و در نتیجه؛ یا فریفته لیبرالیسم و چهره نرم نظام کفر می‌شوند، و یا بدون رعایت حکمت حسینی، همچون طالبان ادای مقابله با نظام کفر را در می‌آورند، در حالی که خود بازیچه کفراند.

تعادل جمال و جلال الهی در حرکت حسین (علیه السلام) موجب می‌شود که حرکت او یک انتشار سیاسی و تلاش بی‌ثمر نگردد، چون در این نهضت هم حق درست شناخته شده و هم باطل به معنی حقیقی باطل بودن مورد حمله قرار می‌گیرد. و هر وقت در هر نهضتی چنین تعادلی برقرار باشد آن

نهضت عقیم نخواهد ماند، و راز ماندگاری انقلاب اسلامی و ناپایداری طالبانیسم در همین نکته است.

۱۵- کربلا و نور حسین الله علیه السلام، راه عبور از جنگل خوفناک و ظلمانی اتحاد اموی جاهلی و تجددمآب معاویه‌ای است،^{۱۰} چیزی که بسیاری از مسلمانان غافل از حقیقت دیانت را فریب داده است. ابوسفیان پدر معاویه یک پا در رُم دارد و با قیصر و درباریان قیصر هم پیاله است، و یک پا در صحراء دارد و با قبیله‌های باقی‌مانده در فرهنگ جاهلیت زندگی می‌کند، ولذا است که معاویه هر کس را با هر گرایشی جذب می‌نماید و زیر پوشش اسلام، یا به رُم و تجدید غرب‌مآبی می‌خواند، و یا به جاهلیت و روح قومیت گرایی. حال حسین الله علیه السلام با ظهور حقیقت ایمان، این پرده ظلمانی را که سخت به بقای خود و هدم اسلام امیدوار است، می‌شکافد و نه تنها راه عبور از جاهلیت غربی، بلکه راه عبور از غرب‌مآبی رُمی را می‌نمایاند و این است که حسین الله علیه السلام و فرهنگ کربلا برای همه تاریخ راه عبور از غرب قدسی ستیز است به سوی اسلام قدسی.

۱۶- وقتی راه عبور از امویان متعدد با تجدد رُمی، نشان داده شد، دیگر مهم نیست چند سالی دیگر یزید بماند یا نماند، و نیز مهم نیست که جهان اسلام در رسیدن به مقصد شتاب کند یا نکند، مهم آن است که جهت جهان اسلام تغییر کرد و از سقوط در فرهنگ جاهلیت اموی، و تجدد غربی نجات یافت. اساساً کربلا از قدرت، تعریف دیگری دارد. معیار

۱۰ - جهت مشخص شدن اتحاد بین امویان و رومیان برای حذف اسلام اهل‌بیت الله علیه السلام، به کتاب «کربلا؛ مبارزه با پوچی‌ها» پاورقی صفحات ۲۶ تا ۳۰ رجوع شود.

پیروزی در فرهنگ کربلا کسب قدرت نیست، بقای آرمان‌های الهی و تثیت یک حقیقت بزرگ است به نام اسلام، ولذا وقتی آن فرد از امام سجاد^ع پرسید چه کسی پیروز شد؟ حضرت فرمودند: بگذار وقت اذان شود تا معلوم شود.^{۱۱} حاکی از آن که فرهنگ اموی، رُمی می‌خواهد نام پیامبر^{علیه السلام} را - که در اذان گفته می‌شود - از جامعه حذف کند، و کربلا نگذاشت، پس ما پیروز شدیم. همچنان که فرهنگ مدرنیته می‌خواهد هر حقیقت مقدسی را به موزه بسپارد و نور حسین^ع و کربلا در عالم غیب، فوق زمان و مکان، قرار داده شده است تا هر کس خواست حسین وار نگذارد اسلام در حجاب ظلمات فرهنگ مدرنیته فرو افتاد، و تلاش کند امید برگشت به حیات معنوی را زنده گردازد.

۱۷- وقتی راه عبور از جامعه جاهلیت تجدیدزده به سوی دیانت پیدا شد، دیگر جاهلیت تجدیدزده نمی‌تواند با تبلیغات، ملاک‌های خود، خود را نگه دارد و افراد جامعه را به سوی خود دعوت کند، و دیگر تنفس در آن فضا برای مردم سخت می‌شود و ستیزِ سیاسی و فرهنگی در راستای

۱۱- عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْكَاظِمِ قَالَ لَمَّا قَامَ عَلَىٰ بْنُ الْحُسَيْنِ وَقَدْ قُتِلَ الْحُسَيْنُ بْنُ عَلَىٰ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ) اسْتَبَأَهُ إِبْرَاهِيمُ بْنُ طَلْحَةَ بْنُ عَيْدِ اللَّهِ- وَقَالَ يَا عَلَيَّ بْنُ الْحُسَيْنِ مَنْ غَلَبَ وَهُوَ يُعَطَّى رَأْسُهُ وَهُوَ فِي الْمَحِيلِ- قَالَ فَقَالَ لَهُ عَلَيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ إِذَا أَرَدْتَ أَنْ تَعْلَمَ مَنْ غَلَبَ وَ دَخَلَ وَقْتَ الصَّلَاةِ فَأَذْنُ ثُمَّ أَقِمْ (بحار الأنوار الجامعية للدرر أخبار الأئمة الأطهار ج ۴۵ ص ۱۷۷) هنگامی امام حسین شهید شد و علی بن الحسین^ع آمد، ابراهیم بن طلحه- ابن عیید الله از آن بزرگوار استقبال کرد و بحضورت سجاد که در میان محمول بود گفت: یا علی بن الحسین! چه کسی غالب شد؟ امام سجاد به او فرمود: هر گاه خواستی بفهمی چه کسی غالب و فاتح شد در موقع نماز اذان و اقامه بگو.

تغییر جهت تمدنیات جامعه برای پیدایی جامعه‌ای دیگر شروع می‌شود و به واقع فرهنگ کربلا به نور حسین (علیه السلام) جامعه نوپای اسلامی را که می‌رفت در ارزش‌های اموی، رُمی مضمحل شود، به سوی ارزش‌های دینی سوق داد و این تغییر جهت مربوط به کل جهان اسلام بود.^{۱۲}

جامعه‌ای که در زیر پوشش قالب‌های دینی، محتواهی جاهلی گرفته است آنچنان حسیّزده است که نمی‌تواند به عالم معنویت نظر کند. این‌ها جز با شهادت ولی خدا و با صوت قرآن از سر بریده، بیدار نمی‌شوند. حضرت حسین (علیه السلام) توانست عمق فاجعه دوری از اسلام را در روح جامعه

۱۲ - در راستای تغییر کلی جهت اسلام از فرهنگ اموی، رُمی به طرف اسلام قدسی، می‌توان به عنوان اشاره داشت که عثمان بن زیاد گفت: دوست داشتم همه فرزندان زیاد تا قیامت ذلیل باشند و حسین بن علی کشته نشود. (طبری، ج ۴ ص ۳۷۵ و حماسه حسینی ج ۳ ص ۲۱۶) مرجانه، مادر ابن زیاد گفت: «با خبیث! قَتَلْتَ أَبْنَ رَسُولِ اللَّهِ، وَاللَّهُ لَا تَرَى الْجِنَّةَ أَبْدًا» (تذكرة سبط، ص ۲۵۹) یحیی بن الحکم، برادر مروان گفت: بین شما و پیامبر خدا در روز قیامت جدایی افتاد، من دیگر در هیچ کاری با شما شرکت نمی‌کنم. (طبری، ج ۵ ص ۳۵۹ و حماسه حسینی ج ۴ ص ۳۵۲) هند زن یزید وقتی خبر شهادت حسین را شنید، خود را در لباس مخصوص مستور کرد و از اندوون به مجلس مردان آمد و گفت: آیا این سر حسین فرزند فاطمه است؟ تو برای او گریه و عزاداری کن، خدا بکشد ابن زیاد را که در کشتن او تعجیل کرد. (طبری، ج ۳ ص ۳۵۴) پسر یزید خود را از خلافت خلع کرد و بر یزید و بر معاویه لعن فرستاد و حق را به جانب حسین و علی «عليهم السلام» داد و از همه مهم‌تر، امر کربلا این بود که پرده نفاق حاکمان دیده شد و حساب سلطنت از دین جدا شد. پس از شهادت حسین (علیه السلام) ابن زیاد در مسجد کوفه منبر رفت و گفت: «الحمدُ لِلَّهِ أَطْهَرَ الْحَقَّ وَأَهْلَهُ وَنَصَرَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ يَزِيدَ وَجَرْبَهُ، وَقَتَلَ الْكَذَابَ إِنَّ الْكَذَابَ أَكْذَابُ الْحُسَيْنِ وَشَيْعَتِهِ»؛ که در اینجا «عبدالله بن عینف از دی غامدی» که نایینا بود، به پا می‌خیزد و می‌گویید: «پسر مرجانه! دروغگو پسر دروغگو تویی و پدرت و کسی که تو را به حکومت عراق فرستاده است». عاقبت کشته می‌شود ولی اجازه نداد ابن زیاد جو را به نفع خود تغییر دهد.

نشان دهد. معاویه کفر را در خود پنهان کرده و امیدوار بود که با این روش امکان حیات امویان تا آخر حفظ می‌شود، ولی یزید با پیروزی ظاهری بر حسین (ع) با ذوق زدگی هر چه تمام‌تر آن کفر را آشکار کرد، نه تنها علی‌مشروب خورد بلکه بالصراحه اعلام کرد.

لَعِتْ هَاشِمٌ بِالْمُلْكِ فَلَا خَبَرُ جَاءَ وَلَا وَحْىٌ نَزَلَ
 یعنی؛ بنی‌هاشم - پیامبر (صلوات‌الله‌علی‌ہ) و خانواده‌اش - با مُلک و حاکمیت بازی کردند - این‌ها دنبال حکومت بودند - در حالی که وحی و خبری از طرف خدا در کار نبود.

۱۸- با روشن شدن کفر اموی توسط نور کربلا، جهت جامعه به سوی دین برگشت و یک توبه تاریخی به وقوع پیوست و روز به روز روح فرهنگ اموی، رُمی بی‌رنگ و بی‌رنگ تر شد. و در حال حاضر نیز جهان اسلام با نور کربلا و حسین (ع) نیاز به آنچنان توبه‌ای دارد، توبه‌ای که بتواند جهان اسلام را از کفر پنهانی به آنچنان توبه‌ای دارد، توبه‌ای که در ذکر و فکر مردم لانه کرده است، به سوی حقیقت دیانت برگرداند، و تا چنین توبه‌ای صورت نگیرد، قالب قالب اسلام است ولی روح، روح غربی. الفاظ، اسلامی است ولی آسمان غیب و وحی الهی تعیین کننده مناسبات بین جامعه نیست، و به همین جهت دینداری ما برای ما نتیجه‌بخش نیست و در مقابل دعوت به گرایش‌های کفر جهانی مقاومتی از خود نشان نمی‌دهیم.

امروز نور کربلا باز به مدد آمده است تا در تاریخ جهان اسلام، توبه‌ای دیگر صورت گیرد و با بازگشت به نور ایمان حضوری، قلبی - که اهل

بیت ﷺ متذکر آن بوده و هستند - و با عبور از ظلمات روح مدرنیته، تمام مناسبات بشری روح ایمانی به خود پگیرد و بار دیگر جهان اسلام از خطر سقوط به درّهٔ جاهلیت مدرن نجات یابد.

۱۹- وقتی قلب‌ها توانست با عالم معنا مأنوس شود و به سرمایهٔ بزرگ معنویت دست یابد، دیگر «حقیقت» و «عدالت» محظوظ خواهد بود و در چنین رویکردی نظرها به سوی انسان‌های قدسی معطوف می‌شود و لذا از حکومت علی ﷺ که حاکمیت حقیقت و عدالت بود نه تنها خسته نمی‌شوند، بلکه آن را غذای جان خود می‌شناسند و خدا را شاکرند که در این سختی‌ها، معنویت و عدالت در صحنه است. در چنین رویکردی نه حیله‌های معاویه کارساز است و نه تحريم‌های سازمان ملل و نه کشтарهای بُسرین ارطاط، و نه تنگناهایی که برای شکست دولت عدالت‌گرا پدید می‌آورند. چون مردم با نور حسین ﷺ با حقیقت و عدالت عهد خود را محکم کرده‌اند. شرایط طوری است که به خوبی جای امید هست تا با حسین ﷺ و کربلا تاریخ امروز خود را به جلو ببریم و به جای این که توسط دنیاً مدرن تصرف شویم، بتوانیم در عالم تصرف کنیم. و به جای این که آن‌چنان تغییر می‌دهیم که شایستهٔ قرب الهی گردیم، و به جای آن که تکیک‌های پیچیده مقصد و مقصد بشر شود، زندگی با طبیعت الهی و مودت و محبت با عالم و آدم، به بشریت باز گردد، و از همه مهم‌تر انسان‌ها به اهمیت ولایت الهی، به جای ولایت نفس امّاره پی‌برده، آن را پذیرا شوند و این شروع تاریخ حقیقی بشریت است.

حسین التلکلخی؛ حقيقة ما وراء تاريخ ٢١

«والسلام عليکم و رحمة الله و برکاته»